

снижение пористости цилиндрических отливок из сплава А356 диаметром 50 мм и высотой 100 мм. В порядок технологических операций изготовления отливки были включены следующие этапы: проведение рафинирования (препарат DEGASAL T 200, введение в рабочую полость формы устройства для подачи газа оригинальной конструкции, выдержка отливки с устройством в течение заданного промежутка времени, подача газа (аргона) с начальными показателями давления 0,15...0,20 МПа, последующее наращивание давления до 1,3...1,4 МПа и выдержка под давлением до полного затвердевания отливки. Приведенные данные свидетельствуют о том, что в результате газодинамического воздействия удалось измельчить структурные составляющие, в результате чего увеличились на 20...25% пластические свойства литого металла и на 8...12% увеличилась его плотность. Таким образом, газодинамическое воздействие на затвердевающий металл позволяет добиться эффекта модифицирования, который может быть значительно усилен вводом в расплав дополнительных центров кристаллизации в виде соответствующих традиционных модификаторов либо нанокристаллических порошков, полученных методами механохимии. При этом возможно снижение количества расходуемого модификатора.

Єфімова В.Г.

(КПІ ім. Ігоря Сікорського, м. Київ)

ВПЛИВ ГІДРОДИНАМІКИ ПРОМІЖНОГО КОВША НА ФІЗИКО-ХІМІЧНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ ПРИ ВИДАЛЕННІ НЕМЕТАЛЕВИХ ВКЛЮЧЕНЬ У ПРОМІЖНОМУ КОВШІ МБРЗ

E-mail: yefimovavg@gmail.com

У Фізико-технологічному інституті металів і сплавів НАН України спільно з співробітниками КПІ ім. Ігоря Сікорського була розроблена технологія, що дозволяє значно підвищити якість безперервнолитої продукції, що випускається. Всі технології відрізняються простотою і доступністю. Їх здійснення полягає в деякій зміні внутрішньої конструкції проміжного ковша і його футерування.

Представлені раніше конструкції проміжних ковшів в достатній мірі забезпечують видалення екзогенних неметалевих вкраплень, а також сформованих ендогенних. Для їх видалення необхідні багатостадійні перетворення до виділення їх у вигляді самостійної фази, що має достатні розміри. Ґрунтуючись на теоретичних принципах видалення неметалевих вкраплень визначено, що найбільшою мірою інтенсифікує цей процес коагуляція і час перебування частини неметалевого вкраплення у ванні проміжного ковша, оскільки процес коагуляції неметалевих вкраплень ускладнений утворенням плівок металу, що змочує їх. Тому проміжний ковш повинен забезпечувати умови, що інтенсифікують цей процес, а забезпечити тривалий контакт зі шлаковою фазою.

В процесі фізичного моделювання на холодній моделі було встановлено, що найкращі результати можуть бути досягнуті, якщо промковш буде обладнаний додатковою реакційної камерою. Причому, гідродинаміка в проміжного ковша повинна забезпечувати наявність ефективних вихороподібних структур, як в реакційній камері, так і роздавальної.

Додаткова реакційна камера може бути отримана за рахунок установки додаткової перегородки. При цьому треба приймати до уваги, що кожна перегородка є холодильником, яка знижує температуру металу, за рахунок акумуляції тепла металу вогнетривами перегородки. Особливо сильно метал охолоджується в початковий період розливання, коли перші, невеликі за обсягом, порції металу вступають в контакт з футеровкою проміжного ковша, а також з вогнетривами перегородок. Ця обставина може значно знизити температуру металу, особливо в області стакан-стопор і приморозити останній, створивши аварійну ситуацію. Тому конструкція перегородок повинна передбачати більшу пропускну здатність металу в перші моменти розливання. У цьому

випадку великі об'єми металу знизять питомі тепловтрати. Найбільш придатними вогнетривками для перегоронок і футерування є периклаз і корунд.

В промислових умовах було розроблено конструкцію реакційних камер та відпрацьовані режими їх роботи. Камери утворюються завдяки установці двох перегоронок і протяжної багатоканальної фурми, що вироблена з вогнетривкого матеріалу з розміром продувальних каналів 1...2 мм. Перегородки мають спеціальну конструкцію, що забезпечує мінімальні питомі тепловтрати в початковий період розливання і забезпечують утворення ефективних гідродинамічних структур, як в реакційній камері, так і в роздавальної за рахунок встановлення каналу, через який перетікає метал з відповідним кутом нахилу та розміром.

Всі промислові випробування проводилися на сталі марки К-60. Промислові випробування показали, що застосування проміжних ковшів з реакційними камерами дозволяє підвищити чистоту сталі, з точки зору вмісту неметалевих вкраплень (силікатів недеформованих), в середньому на 0,6 бали за середнім балом і на 0,8 бали за максимальним балом. Це дозволяє отримувати метал більш високої чистоти і підвищити вихід придатного на 20...30%.

Застосування даної технології дозволяє знизити вміст неметалевих вкраплень до 2-го і 3-го рівня якості, згідно ТТ232-60-2005, до трубного металу.

Жижкина Н.А., Карпов А.А.

(ФГБОУ ВО «Брянский государственный технический университет», г. Брянск)

МЕТОДЫ ИСПРАВЛЕНИЯ ЛИТЕЙНЫХ ДЕФЕКТОВ

E-mail: nataliia.litjo@gmail.com

Одной из проблем современного литейного производства является большое количество отливок, характеризующихся наличием дефектов (раковин, трещин, недоливов). В связи с этим актуальным направлением современных научных исследований является повышение качества отливок.

Получить отливку высокого качества (без дефектов) возможно двумя способами: предотвратить дефекты в отливках на стадии их изготовления путем разработки специальных технологических приемов; исправить дефектов в готовых отливках. Именно получению качественных отливок вторым способом посвящена настоящая работа.

Основными видами дефектов, образующихся в отливках, являются [1]:

- песчаные раковины;
- перекося;
- недолив;
- усадочные раковины;
- газовые раковины;
- трещины (горячие и холодные).

Такие дефекты формируются на поверхности отливки и внутри ее.

Известно [2], что для устранения дефектов на поверхности отливок и значительного сокращения производственных затрат разработаны специальные методы, наиболее эффективным из которых является наплавка. Наплавка покрытий состоит в нанесении покрытия из расплавленного материала на разогретую до температуры плавления поверхность отливки. Такие покрытия характеризуются отсутствием пор, высокими значениями модуля упругости и прочности, соизмеримой с прочностью материала отливки.

Способы наплавки можно разделить на три группы:

- термическая. К ней относят:

1. Ручная электродуговая наплавка выполняется в основном электродами с толстым покрытием.